

чили права на основани вступившого в силу административного акта. Точнее можно сказать, что отмена или изменение вступившого в силу административного акта согласно ст. 32 п. 1 и 2 не может посягать на права, полученные третьими добросовестными лицами.

Изложенное позволяет сделать заключение, что есть два основных варианта поведения в отмеченных случаях:

1. Административный орган может отменить или изменить вступивший в силу административный акт.

2. Административный орган может корректировать свои собственные акты по своей инициативе для устранения недостатков в них.

Литература

1. Конституция Республики Болгария.
2. Закон Административного производства РБ.
3. Закон Административное нарушение и наказание РБ.
4. Гражданско-процессуальный кодекс РБ.
5. Закон устройства территории в РБ.
6. Илиев И. В. Административный процесс. — София, 1995.
7. Судебная практика ВАС-РБ.

УДК 340.6:354.61(477)

В. О. Комаха, Г. О. Стрілець

СУДОВО-ЕКСПЕРТНІ УСТАНОВИ В СИСТЕМІ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про судову експертизу», який було прийнято 25 лютого 1994 р. № 4038-XII зі змінами від 9 вересня 2004 р. № 1992-IV, судово-експертну діяльність в Україні здійснюють державні спеціалізовані установи. До них належать: науково-дослідні установи судових експертиз Міністерства юстиції України; науково-дослідні установи судових експертиз, судово-медичні та судово-психіатричні установи Міністерства охорони здоров'я України; судово-експертні служби Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства оборони України, Служби безпеки України та Державної прикордонної служби України [1].

Судово-експертні установи в системі Міністерства оборони України при проведенні судових експертиз у кримінальних справах діють на засадах закону України «Про судову експертизу», Кримінально-процесуального кодексу України, Кримінального кодексу України і відомчих нормативно-правових актів, зокрема Інструкції з організації судової експертизи у Збройних Силах України на мирний час [2], а також наказів та директивів міністра оборони України, начальника Генерального штабу Збройних Сил України, начальника Головного військово-медичного управління Міністерства оборони України, розпоряджень

та методичних вказівок головного судово-медичного експерта Міністерства оборони України, нормативних актів щодо судової експертизи, які затверджені Міністерством охорони здоров'я України та Міністерством юстиції України.

До судово-експертної служби Збройних Сил України належать такі судово-експертні установи:

- Центр судових експертиз Міністерства оборони України у Києві;
- судово-медичні лабораторії оперативних командувань (Західного — у Львові, Південного — у Одесі і Північного — у Харкові);
- Судово-медична лабораторія Військово-Морських Сил України у Севастополі.

Всі ці судово-експертні установи входять до складу медичної служби Збройних Сил України. Загальне керівництво судовою експертизою у Збройних Силах України здійснює начальник Центру судових експертиз Міністерства оборони України — головний судово-медичний експерт Міністерства оборони України. Керівництво судовою експертизою на території оперативних командувань здійснює начальник Судово-медичної лабораторії, а у Військово-Морських Силах — начальник Судово-медичної лабораторії Військово-Морських Сил.

Головними завданнями судових експертів судово-експертних установ Збройних Сил України є: виконання судових експертиз за вимогами органів дізнання Збройних Сил України та інших військових формувань України, правоохоронних органів, суду; наукова розробка актуальних питань судової експертизи; вивчення травматизму та смертності від травм у Збройних Силах України та інших військових формуваннях України, надання рекомендацій командуванню військових частин щодо їх попередження; контроль за якістю медичного обслуговування у військових частинах, військово-медичних закладах за даними судово-медичних експертиз; надання консультацій з питань судової експертизи для правоохоронних органів, суду та командування військових частин; участь у підготовці судово-медичних експертів для Збройних Сил України.

У судово-експертних установах Збройних Сил України проводять судово-медичні і криміналістичні експертизи, зокрема: судово-медичну експертизу трупів; судово-медичну експертизу живих осіб (потерпілих, обвинувачених та інших осіб); судово-медичну (імунологічну) експертизу речових доказів; судово-медичну (токсикологічну) експертизу речових доказів; медико-криміналістичну експертизу; судово-балістичну експертизу; судову експертизу вибухових пристроїв; судово-трасологічну експертизу; судово-технічну експертизу документів; судову експертизу холодної зброї. У Центрі судових експертиз Міністерства оборони України виконують також судові автотехнічні експертизи. В разі необхідності у всіх вказаних вище судово-експертних установах може бути організовано проведення й інших видів судових експертиз.

У кожній судово-медичній лабораторії відповідного оперативного командування і Військово-Морських Сил працюють провідні фахівці — судові експерти, які мають вищу медичну освіту, пройшли спеціальну підготовку, атестовані і мають допуск до проведення декількох видів судових експертиз.

Так, наприклад, у судово-медичній лабораторії Південного оперативного ко-

мандування штати працівників складаються з провідних фахівців — судових експертів з вищою медичною освітою і лаборантів — фахівців з середньою медичною освітою — фельдшерів, а також осіб адміністративного персоналу. Провідні фахівці — судові експерти виконують такі види судових експертиз: начальник лабораторії судово-медичних експертиз, заступник начальника лабораторії судово-медичних експертиз та старший судово-медичний експерт-криміналіст мають допуски до проведення всіх видів судових експертиз, передбачених зазначеною вище інструкцією; судово-медичні експерти з аналітичної хімії, імунології та з гістології проводять судові експертизи, зазначені у назві їх посади.

Така загальна структура судово-експертних установ, які діють в системі Міністерства оборони України, і основні види судових експертиз, які проводять судові експерти судово-експертних установ цього відомства.

У статті на засадах чинного законодавства проаналізовано структуру судово-експертних установ в системі Міністерства оборони України. На сторінках сучасної юридичної літератури питанням структури судово-експертних установ у системі Міністерства оборони України не приділено належної уваги. Ознайомлення з проведеними дослідженнями як студентів юридичних навчальних закладів, так і практичних працівників правоохоронних органів буде сприяти підвищенню їх знань з криміналістики взагалі і, зокрема, з тактики призначення судових експертиз, які проводяться у судово-експертних установах системи Міністерства оборони України.

Література

1. Про внесення змін до Закону України «Про судову експертизу»: Закон України від 9 вересня 2004 р. № 1992-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 1. — Ст. 14.
2. Інструкція з організації судової експертизи у Збройних Силах України на мирний час: Затв. наказом начальника Головного військово-медичного управління Міністерства оборони України 1 лютого 2002 р. № 12-7а.

УДК 342.553(477):342.724

В. О. Куранін

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА ЗМІСТ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

Транскордонне співробітництво є одним з важливих засобів локального економічного, культурного та соціального розвитку. Воно є вагомим чинником інтеграційних процесів у сучасній Європі. Для України, яка проголосила європейську інтеграцію пріоритетною метою своєї зовнішньої політики, активне транскордонне співробітництво місцевих влад може послуговатися ще й певним індикатором того, якою мірою проголошена державна політика відповідає державній політиці, що насправді реалізується.

© В. О. Куранін, 2005